

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

1. Wat is het probleem en de aanleiding?

Tot 1 juli 2022 konden zorginstellingen gebruik maken van de Subsidieregeling opschaling curatieve zorg COVID-19 voor vergoeding van deelname van hun medewerkers aan de verkorte opleiding Basis Acute Zorg (BAZ). De BAZ-opleiding richt zich op het breed en flexibel opleiden van mensen die al in de zorg werkzaam zijn. Hierdoor wordt het mogelijk om deze mensen flexibel in te zetten, zodat zorgprofessionals voorbereid zijn op volgende crises en de hiermee gepaard gaande veranderende zorgvraag.

Om beter voorbereid te zijn op een volgende gezondheidscrisis, blijft het belangrijk om structureel en voor de lange termijn te werken aan een flexibele opschaling. Of de volgende crisis weer een COVID-crisis zal zijn, of dat er een andere noodzaak zal zijn om meer personele capaciteit te verschuiven naar de intensive care is niet te voorspellen. Er wordt nog onderzoek gedaan naar welke crises we op langere termijn op voorbereid moeten zijn. In ieder geval kan via breed en flexibel opleiden van personeel op de acute afdeling snel ingespeeld worden op een veranderende zorgvraag als gevolg van toekomstige crises.

De Taskforce Ondersteuning optimale inzet zorgverleners heeft op 12 april 2022 haar advies aangeboden aan de Minister voor Langdurige Zorg en Sport (hierna: de minister). Eén van de aanbevelingen uit dit advies is om de BAZ-opleiding voort te zetten en te verbreden. In de Kabinetsreactie op dit advies wordt deze aanbeveling van harte ondersteund en aangegeven dat: “[...] ingezet zal worden op het ruim aanbieden van deze opleiding, gezien de positieve ervaringen daarmee, de groeiende instroom en de bijdrage aan een flexibele inzet van medewerkers in verschillende zorgbranches. Voor de periode vanaf 1 juli 2022 (red.) zal een nieuwe subsidieregeling worden opgezet, die het mogelijk maakt dat in elk geval in 2022 nog 800 studenten kunnen starten met de BAZ-opleiding. De subsidieregeling wordt deze zomer uitgewerkt en heeft als opzet om te voorzien in een vergoeding vanaf volgend jaar aan opleidende zorginstellingen van € 25.000 euro per student die aantoonbaar de BAZ-opleiding heeft afgerond. Hiervoor zijn reeds financiële middelen beschikbaar”. Inmiddels is de kostprijs verlaagd naar € 18.675 per afgeronde BAZ-opleiding.

Daarom wordt de vergoeding voor deelname aan de BAZ-opleiding voortgezet via onderhavige subsidieregeling: de Subsidieregeling opleidingsmodule BAZ (hierna: de Subsidieregeling).

Met het beschikbare budget à € 20 miljoen en een kostprijs per afgeronde BAZ-opleiding à € 18.675 is er ruimte om ruim 1000 deelnemers op te leiden.

De ambitie is om op termijn de vergoeding van de BAZ-opleidingen mee te laten lopen in modulaire bekostiging via de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen. De verkenning naar de haalbaarheid van flexibele bekostiging van ziekenhuisopleidingen via de beschikbaarheidsbijdrage wordt uitgevoerd door de NVZ, NFU, CZO, NZa en VWS. VWS beziet om de BAZ tot aan dat moment via subsidie te financieren, zo nodig door de BAZ-regeling te verlengen. In december 2023 zal een evaluatie van de Subsidieregeling plaatsvinden.

2. Wie zijn betrokken?

Extern:

CZO Flex, NVZ, NFU, NZa:

Bovengenoemde verkenning naar de haalbaarheid van flexibele bekostiging van ziekenhuisopleidingen via de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen wordt besproken in het BO met de NVZ, NFU, CZO, NZa en VWS (MEVA)

De CZO krijgt sinds 2018 subsidie voor de modularisering van de ziekenhuisopleidingen. In 2023 zal de subsidie in een afrondende fase komen. De BAZ-opleiding is zo'n door de CZO vernieuwde modulaire opleiding, die als gevolg van de COVID-crisis in 2020 vervroegd is gestart.

In genoemde BO, evenals in de hieronder hangende projectgroep (met daarin CZO, NZa en VWS) wordt de voortgang van de subsidieregeling Opleiding Basis Acute Zorg besproken. Ook de werving van deelnemers aan de BAZ-opleidingen wordt daarin meegenomen. Er zijn reeds deelnemers gestart vanaf juni 2022.

Intern:

De Subsidieregeling opleidingsmodule BAZ is reeds aangekondigd in de Kabinetsreactie op het advies van eerdergenoemde Taskforce en is niet politiek gevoelig. Voortouw bij de uitwerking van de regeling ligt bij MEVA. WJZ is betrokken en schrijft de regeling. Oprichting van een Stuurgroep VWS-intern is niet nodig. Wel zullen FEZ, DUS-I en CZ (wegens het verstrekken van de middelen uit de Pandemische Paraatheid), waar nodig actief geïnformeerd en betrokken worden.

4. Wat is het doel?

Het doel van de Subsidieregeling opleidingsmodule BAZ is om beter voorbereid te zijn op volgende crises en de hiermee gepaard gaande veranderende zorgvraag door het opleiden van gekwalificeerd IC-personeel.

Het operationele doel is om vanaf 1 juli 2022 (afloop vergoeding uit de subsidieregeling IC-oposchaling) weer een groot aantal zorgmedewerkers mee te laten doen aan de BAZ-opleiding. Hiermee komen er weer extra zorgmedewerkers beschikbaar die breed en flexibel ingezet kunnen worden. Er wordt actief ingespeeld op een mogelijke volgende crisis waarbij de belasting op de IC verminderd of voorkomen kan worden.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

De opleidingen worden centraal gefinancierd om marktfalen te ondervangen. In de situatie dat opleiden aan de (zorg)markt wordt overgelaten, blijkt er sprake te zijn van free riders gedrag, ertoe leidend dat er minder wordt opgeleid. Ziekenhuizen hebben een kleinere prikkel om verpleegkundigen op te leiden, aangezien zij daarna kunnen vertrekken naar een andere werkgever. De BAZ-opleiding werd vanaf 2020 gesubsidieerd onder de subsidieregeling IC-opstap. Dit leidde er effectief toe dat er meer werd opgeleid, doordat meer verpleegkundigen instroomden.

Met de Subsidieregeling opleidingsmodule BAZ, is de verwachting dat genoemd marktfalen ondervangen kan worden en een blijvende instroom in verpleegkundig IC-personeel oplevert. Dit maakt de subsidieregeling doelmatig. De regeling is ook doeltreffend: er wordt namelijk alleen betaald als de opleiding daadwerkelijk is afgerond. Daarvoor dient een behaald certificaat te worden overlegt als bewijs van afronding.

6. Wat is het beste instrument?

De ambitie is om op termijn de vergoeding van de BAZ-opleidingen mee te laten lopen in modulaire bekostiging via de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen. De verkenning naar de haalbaarheid van flexibele bekostiging van ziekenhuisopleidingen via de beschikbaarheidsbijdrage wordt uitgevoerd door de NVZ, NFU, CZO, NZa en VWS. Het is dus de bedoeling dat de BAZ-opleidingsmodule op termijn structureel gefinancierd wordt. Daarvoor wordt gekeken of bestaande wet- en regelgeving aangepast kan worden. Een wetstraject kost echter tijd en dus wordt tot dat moment gebruik gemaakt van het subsidie-instrument. Tot die tijd is juist wel een tijdelijke subsidieregeling nodig, die zo nodig verlengd gaat worden.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

De Subsidieregeling opleidingsmodule BAZ leidt tot administratieve lasten voor de subsidieaanvrager. Bij het opstellen van de Subsidieregeling is getracht een en ander in te richten om deze lasten zo gering mogelijk te houden. Aanvragers hoeven slechts een aanvraag tot vaststelling in te dienen en hiervoor moeten zij slechts beperkt gegevens aanleveren.